

WIADOMOŚCI MYSŁOWICKIE

DODATEK PARAFJALNY DO „GOŚCIA NIEDZIELNEGO“.

Porządek nabożeństw.

Kwiecień.

28. **Niedziela IV.** po Wielk. Witalis. Paweł w.
g. 6 na cześć św. Zyty od służących Supl.
Pieśni: „Boże Stwórczo, nasz Panie“ i „O
Marjo, wspomnij na mnie“.
8 za roczne dziecię Alfreda Polak.
Pieśni: „Nieogarniony“ i „Złóźcie troski“.
9 vom III Orden auf die Int. unseres Hochw.
Herrn Prälaten. „Herr deiner Kirche Glieder“.
10^{1/2} od kat. stowarzyszeń na int. ks. Prałata z
asyst. Pieśni: „Racz przyjąć uwielbienie“ i
„Z tej biednej ziemi“.
29. **Poniedziałek**, Piotr m.
g. 6 za † Jana Rendchen i matkę Augustynę z k.
6^{3/4} für † Karl Mandla m. K.
7^{1/2} za † Wiktora Bromboszczównę roczn.
8 za † Rozalję Benedykt i † pokr. z obu
stron z k.
30. **Wtorek**, Katarzyny p.
g. 6 za Karola Iwanek i Jana, Stan., Józefa i Fr.
synów z k.
6^{3/4} za † Franciszka Wartok i całe pokr. z K.
7^{1/2} mies. nab. do św. Antoniego.

M a j.

- 1 **Środa**, Filipa i Jakóba ap.
g. 6 za † Marję Kasperczyk z Salve.
6^{1/2} za † Marję Tomecką, Wilh. Tomeckiego
i ż., Salve.
7^{1/2} za † Wiktora Bromboszczównę od Stow.
Młodz. Żeńsk.
8 Müttervereinsandacht in d. alten Kirche
- 2 **Czwartek**, Atanazy b.
g. 6 za † Marję Jaworską roczn. z K.
6^{3/4} za † Karola Jurecko roczn. z K.
7^{1/2} w św. Krzyżu od J. Długajczyk za odebr.
łaski.
8 na int. szkoły I. z okazji poświęcenia sztandaru.
3. **Piątek**, M. B. Królowej Korony P. Święto Nar.
g. 6 w int. Arcybr. Pocieszenia.
8 z okazji srebrnego wesela (J. Jagus).
9 zum hl. Herzen Jesu von d. Frauen.
10^{1/2} na cześć Serca P. Jezusa z wyst.
4. **Sobota**, Odnalezienie Krzyża św.
g. 6 za † Jana Domogalę, Józefę ż. i Wilh. syna
Salve.
6^{3/4} auf d. Int. d. Fam. Josef Dudzik.
7^{1/2} w Krzyżu św. do Przemienienia P. na p. int.
5. **Niedziela V.** p. Wielk. Monika.
g. 6 w int. Arcybr. Straży Hon.
Pieśni: „Kaźda żyjąca dusza“ i „Tysiąc razy
pozdrawiamy Ciebie“.
8 za roczne dziecię Alojzy Sycha
Pieśni: „O Serce Jezusa“ i „Zdrowaś Marja
Bogarodzico“.
9 zum hl. Herzen Jesu v. d. d. Ehrenwache
(Int. d. HH. Prälaten)
„Wie gerne möcht ich lieben“ u. „O Königin
voll Herrlichkeit“.
10^{1/2} w św. Krzyżu od p. Jam. o oddalenie
chorób zaraźl.
Pieśni: „Krzyżu święty“ i „Niechaj Serce
Jezusowe“.
10^{1/2} w Kościele paraf. w int. Związku podof.
(pośw. sztand.) z asystą.

Majowe nabożeństwa odbędą się w ponie-
działki, wtorki, czwartki i piątki o g. 7 wieczorem,
a w niedzielę o g. 3.

Uprasza się o kwiaty i zieleń na ołtarz majowy.

Maiandachten finden Mittwoch und Sonnabend
um 7 Uhr, Sonntags um 4 Uhr statt.

Ochrzczono:

4 chłopaków i 12 dziewcząt.

Ślub zawarli:

Dnia 22. 4. 29 mł. Gajdzik Bernard. rzeźnik z p.
Bołą Gertrudą. — mł. Domachowski Stanisław z p.
Jastrzab Zofją; — mł. Labe Paweł asystent kolejowy
z p. Bombą Anną.

Dnia 23. 4. 29. mł. Wilczek Stanisław, kolejarz
z p. Paszek Marją: — mł. Dombek Ludwik, ślusarz
z Rożdzenia z p. Grządziel Franciszką.

Dnia 24. 4. 29. mł. Majer Henryk z p. Cecylją
Stoszek; — mł. Hoinkis Karol, kolejarz z Tarnow-
skich Gór z p. Jadwigą Majer.

Zmarli:

Marja Dubiel z d. Procer, wdowa 91 lat. —
Marja Bochem, córka konduktora Wincentego Bochem.
— Marja Berger, córka fryzjera Pawła Berger — Marja
Pałasz z d. Deckert, wdowa 66 lat. — Henryk Świerzy,
kolejarz 39 lat. — Marta Zakrzewska z d. Krett,
żona 30 lat. — Maciej Długajczyk, inwalida 68 lat.
— Ernest Gruszka, bez zawodu 15 lat. — Helena
Wadrańska, córka maszynisty Jana Wadrańskiego
7 lat.

III Zakon Karmelitański w niedzielę 28 bm.
zgromadzenie po niesporach w sarym kościele.

Arcybractwo Pocieszenia w niedzielę 28 bm.
zgromadzenie w starym kościele.

Dzieło Dzieciństwa Jezusowego w niedzielę
28 bm, o godz. 2 zebranie w nowym kościele.

Stow. Młodz. Męskiej. We wtorek dnia 30 bm.
o g. 19 30 nadzwyczajne zebranie oddziału starszego
z okazji święta narodowego. Zarazem wzywa się
oddział starszy jak i młodszy do gremjalnego wzięcia
udziału w pochodzie w tym dniu.

Kongr. Marjańska w niedzielę 28 bm. miesięczne
zebranie.

Kongregacja Marjańska Panien przez cały
miesiąc maj śpiewa godzinki do Najśw. Marji Panny
codziennie o godz. 5.30 rano. Członkinie uprasza się
o liczne i punktualne przybywanie, również i czciciele
Matki Bożej.

Pielgrzymka na Jasną Górę do Częstochowy
wyjeżdża w sobotę 11 maja. Koszta pielgrzymki wy-
noszą 11 złotych. Zgłoszenia przyjmuje się w zakrystji
albo w kancelarii.

Towarzystwo Mężów kat. uroczyste zebranie
z okazji imienin ks. prałata po niesporach w K.D.L.

Kat. Tow. Polek urządziło 17 bm. tradycyjne
święcone, które w licznym gronie (około 150 człon-
kiń) bardzo ładnie się udało. Ks. Bastoń w asyście
ks. Bonka poświęcił bardzo suto udekorowany stół.
Przy dźwiękach muzyki bawiono się bardzo ochoczo
do późnej godziny, poczem wszyscy bardzo zadowo-
leni powracali do domów.

Historja kościoła Najświętszej Marji Panny w Mysłowicach.

Napisał Ks. Jan Kudera, dziekan
proboszcz w Brzezince.

4

Zwrócić należy jeszcze raz uwagę na słowa w testamentie ks. Gosławskiego, że sklepienie miało być w chórze wielkim t. z. w nawie kościoła. Albowiem wynika stąd wniosek taki, że mały chór czyli presbiterjum posiadał już sklepienie. Czy kościół nasz już był tak dalece wykończony, gdy 20 i 21 sierpnia 1683 przechodziło przez Mysłowice wojsko króla Sobieskiego, gdy w lipcu 1697 r. król August II. jadąc przez Piekary, Bytom do Krakowa nasze Mysłowice odwiedził,¹⁸⁾ tego nie wiemy. Albowiem jeszcze raz przypomnieć sobie potrzeba, że protokoły wizytacji kanonicznych narazie przepadły, więc też nie wiemy, kiedy sklepienie było wykończone. Dopiero z roku 1720 mamy taki protokół wizytacji kanonicznej,¹⁹⁾ a z niego dowiadujemy się to, że kościół jest sklepiony. Odnosne miejsce w owym dokumencie brzmi tak: „Mysłowice, miasto. W miasteczku jest murowany kościół, kryty gontami, sklepiony, pod wezwaniem Najświętszej Marji Panny i pod patronatem dziedzica miasteczka. O wyświęceniu i zbudowaniu nic nie wiadomo, obchodzi się jednak jako dzień rocznicy (poświęcenia) szóstą niedzielę po Zielonych Świątkach”. Taki to kościół objął ks. Jerzy Antoni Mieroszowski, kiedy w roku 1703 stał się proboszczem w Mysłowicach. Panem na Mysłowicach wówczas (od roku 1694--1755) był Józef Krzysztof Mieroszowski, bardzo bliski krewny proboszcza. Obaj ci mężowie odznaczali się wielką energją, każdy w swej dziedzinie; a nawet z dawnych licznych dokumentów dowiadujemy się, że Krzysztof miał dla miasta „twardą i ciężką rękę”. Proboszcz zaś w ten sposób swą energją okazał, że przy pomocy Krzysztofa Mieroszowskiego dokonał z kościołem dzieła, które dziś jeszcze jest jego chlubą. Kościół bowiem dla wzrastającej liczby parafjan okazał się małym, a może też przez wspomniane niedoskonałe reparatury i przybudówki niegodnym takiego „Mości Pana”, jakim był ks. Jerzy Antoni Mieroszowski,²⁰⁾ „proboszcz Mysłowicki i Siewierski, pleban Bogucic i Michałkowic, kanonik katedralny Krakowski, kustosz koronny Królestwa Polskiego, deputowany przy trybunale koronnym, kanclerz księstwa Siewierskiego”. Więc postanowił ks. Mieroszowski kościół całkowicie przebudować i znacznie powiększyć.

Zabrał się do pracy gorliwie jeszcze w zimie r. 1740. Od grudnia tegoż roku zaprzestano grzebania umarłych przy kościele N. Marji P. a pogrzeby odbywały się przy kościele św. Krzyża. Tamteż wszystkie nabożeństwa się odbywały. Dlaczego? Pewnie dlatego, aby prace z powodu pogrzebów i nabożeństw nie były przerywane i aby uniknąć jakiegosć nieszczęśliwego wypadku. Nasamprzód

zniesiono stare presbiterjum i wschodnią ścianę kościoła. przekształcając ją w łuk, podtrzymujący sklepienie. Tak tylko można rozumieć poprzednio wspomniane wrzynanie się owego łuku i pilastrów w szerokość nawy kościelnej. Na pamiątkę szczęśliwie dokonanej pracy umieszczono na łuku rok 1741, którą to liczbę do dziś jeszcze tam zauważyć można. Następnie przedłużono kościół o dwa przęsła, nie zniżając wcale szerokości tej części kościoła, ale dostosowując się do ogólnej szerokości nawy i zakończono tę część kościoła trzema bokami ośmiokąta. Roboty te do końca roku 1741 tak daleko postąpiły, że najważniejsza i najtrudniejsza część była dokonana. Ale było jeszcze dużo do zrobienia. Gdy np. umarła matka ks. prebendarza Szczudłowicza, pogrzebano ją 30 listopada r. 1741 in ecclesia sub gradibus altaris, to znaczy: poprostu do ziemi przed ołtarzem, bo teraz nie było czasu na urządzenie krypty. Zewnątrz roboty tak daleko postąpiły, że z końcem lipca r. 1742 pogrzeby odbywały się znowu prze kościele N. M. P., wewnątrz w październiku nastąpiła chwila, że trzeba było ułożyć nową posadzkę. Przedtem jednak chciano urządzić krypty celem chowania zwłok znakomitszych zmarłych obywateli. Dotychczas bowiem w kościele była tylko jedna krypta, a to krypta przed ołtarzem św. Antoniego, stanowiąc za mało dla tak wielkiej parafji. Prócz tego były dwa grobowce, jeden Anny Katarzyny Salomonowej, drugi ks. proboszcza Gosławskiego. Grobowiec Salomonowej miał być powiększony na kryptę, a nadto miała być urządzona przed wielkim ołtarzem nowa krypta dla kolatorów i księży kościoła. Ale ponieważ na miejscu tem poprzednio był cmentarz, a groby i grobowce tamże się znajdujące stały na przeszkodzie, wniósł ks. Mieroszowski prośbę do władzy biskupiej o pozwolenie wykopania i przeniesienia prochów na inne miejsce. Na skutek swej prośby otrzymał dnia 8 października 1742 r. owe pozwolenie. Wkrótce doprowadził rozbudowę kościoła tak daleko, że prosił o pozwolenie tymczasowego poświęcenia, (benedictio), aby można w nim odprawiać ofiarę mszy św. Pozwolenie takie ks. Mieroszowski nie długo potem otrzymał „ut liceat Fti Vrae & alys Presbyteris Saecularibus & Regularibus per Fttam Vram admittendis in Ecclesia Parochiali Mysłowicensi noviter constructa nondum consecrata Ss. Missae Sacrificia celebrare, Sacramenta administrare, Verbum Dei praedicare & alia Divina officia pro more ejusdem Ecclesiae facta illius Benedictione”. A więc kościół został natychmiast poświęcony i do użytku oddany. Dopiero 19 kwietnia 1744 r., jak na to wskazuje napis umieszczony na marmurowem epitafrum ks. Mieroszowskiego znajdującem się po stronie ewangelji w presbiterjum, został kościół konsekrowany przez biskupa Sufragana Krakowskiego ks. Michała Kunickiego.

(C. d. n.)

¹⁸⁾ Lustig, l. c. 30, 32.

¹⁹⁾ Lustig l. c. 28.

²⁰⁾ Bellerode, l. c. str. 109 powiada, że w XVIII wieku pisownia zmieniła się na: „Mieroszewski”.